

A BIZOTTSÁG (EU) 2020/1149 RENDELETE**(2020. augusztus 3.)****a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet XVII. mellékletének a diizocianátok tekintetében történő módosításáról****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 68. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ értelmében a diizocianátok a harmonizált besorolás szerint 1. kategóriába tartozó légzőszervi szennyezőanyagoknak és 1. kategóriába tartozó bőrszennyezőanyagoknak minősülnek. A diizocianátokat szerte az Unióban vegyi alkotóelemekként alkalmazzák számos ágazatban és alkalmazásban, különösen habokban, tömítőanyagokban és bevonatokban,
- (2) 2016. október 6-án Németország benyújtott az Európai Vegyianyag-ügynökséghez (a továbbiakban: az Ügynökség) egy, az 1907/2006/EK rendelet 69. cikke (4) bekezdésének megfelelő dokumentációt ⁽³⁾ (a továbbiakban: a XV. melléklet szerinti dokumentáció), melynek célja az említett rendelet 69–73. cikkében előírt korlátozási eljárás kezdeményezése. A XV. melléklet szerinti dokumentáció szerint a diizocianátoknak való, bőrön át vagy belélegzéssel történő expozíció okozta légzőszervi szennyezőanyag a munkavállalók körében foglalkozási asztma kialakulásához vezet, ami jelentős foglalkozás-egészségügyi problémát jelent az Unióban. A diizocianátok által okozott foglalkozási megbetegedések új eseteinek éves száma elfogadhatatlanul magas (a becslések szerint több mint 5 000 esetről van szó). A XV. melléklet szerinti dokumentáció alátámasztja, hogy uniós szintű fellépésre van szükség, és azt javasolja, hogy korlátozzák az ipari és a foglalkozásszerű felhasználást, valamint a diizocianátok önmagukban, valamint más anyagok összetevőjeként és keverékekben történő forgalomba hozatalát.
- (3) A XV. melléklet szerinti dokumentációban javasolt korlátozás célja, hogy a diizocianátok ipari és foglalkozásszerű alkalmazásokban való használatát azokra az esetekre korlátozza, ahol megfelelő technikai és szervezeti intézkedések kombinációját alkalmazzák, valamint sor került egy minimális egységes képzés elvégzésére. A szállítói lánc egészében tájékoztatni kell az érintetteket arról, hogy hogyan vehetnek részt a képzésen, és az ilyen anyagokat és keverékeket forgalomba hozó gazdasági szereplőknek felelősséget kell vállalniuk azért, hogy az ilyen anyagok vagy keverékek használói számára képzések álljanak rendelkezésre.
- (4) 2017. december 5-én az Ügynökség kockázatértékelési bizottsága (RAC) elfogadta véleményét ⁽⁴⁾, amelyben azt a következtetést vonta le, hogy a javasolt korlátozás – a RAC által módosított formában – a legmegfelelőbb uniós szintű intézkedés, mivel ez csökkenti a legeredményesebben az említett anyagoknak való expozícióból eredő azonosított kockázatokat. Továbbá úgy ítélte meg, hogy a javasolt korlátozás végrehajtása a diizocianátok okozta bőrgyulladás eseteinek számát is csökkentené.
- (5) A RAC arra a következtetésre jutott, hogy a megfelelő képzés alapvető szükséglet, és hogy a diizocianátokkal foglalkozó minden munkavállalónak megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie ezen anyagok veszélyeiről és a használatukkal kapcsolatos kockázatokról, valamint elegendő ismerettel kell rendelkeznie a helyes munkavégzési gyakorlatokról és a megfelelő kockázatkezelési intézkedésekről, beleértve a megfelelő egyéni védőeszközök helyes alkalmazását is. A RAC megjegyzi, hogy különleges képzési intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy fel lehessen hívni az érintettek figyelmét a megfelelő kockázatcsökkentő intézkedésekre és a biztonságos kezelési gyakorlatok révén biztosított egészségvédelem fontosságára.

⁽¹⁾ HL L 396., 2006.12.30., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o.).

⁽³⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/63c411e5-cf0f-dc5e-ff83-1e8de7e4e282>

⁽⁴⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/737bceac-35c3-77fb-ba7a-0e417a81aa4a>

- (6) A RAC úgy ítélte meg, hogy az anyagokban vagy keverékekben található diizocianátokra megállapított 0,1 tömegszázalékos határérték megfelel az 1. kategóriába tartozó légzőszervi szenzibilizálók közé besorolt meghatározott diizocianátok esetében fennálló legalacsonyabb koncentrációs határértéknek. A RAC abban is egyetértett a dokumentáció benyújtójával, hogy indikatív vagy kötelező foglalkozási expozíciós határérték bevezetése nem lenne elegendő ahhoz, hogy a foglalkozási asztmás megbetegedések száma a lehető legalacsonyabb szintre csökkenjen, mivel a diizocianátok szenzibilizálása tekintetében jelenleg nincs ismert küszöbérték.
- (7) 2018. március 15-én az Ügynökség társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottsága (SEAC) elfogadta véleményét⁽⁵⁾, amelyben megerősítette a RAC arra vonatkozó következtetését, hogy a javasolt korlátozás – tekintettel annak társadalmi-gazdasági előnyeire és költségeire – a legmegfelelőbb uniós szintű intézkedés az azonosított kockázatok kezelésére. A SEAC továbbá azt a következtetést is levonta, hogy a javasolt korlátozás az érintett szállítói láncok számára megfizethető.
- (8) A SEAC a korlátozás alkalmazásának negyvennyolc hónappal való elhalasztását javasolta annak érdekében, hogy valamennyi szereplő számára elegendő idő álljon rendelkezésre a korlátozási követelmények teljeskörű végrehajtásához.
- (9) A RAC és a SEAC által a korlátozásra irányuló javaslattal kapcsolatban képviselt véleményről konzultáció folyt az Ügynökségnek az 1907/2006/EK rendelet 76. cikke (1) bekezdésének f) pontjában említett, a végrehajtással kapcsolatos információcseréért felelős fórumával, melynek ajánlásait figyelembe vették.
- (10) 2018. május 9-én az Ügynökség benyújtotta a Bizottságnak a RAC és a SEAC véleményét. E vélemények alapján a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy a diizocianátok önmagukban, más anyagok összetevőjeként és keverékekben való felhasználása vagy forgalomba hozatala az emberi egészségre nézve elfogadhatatlan kockázatot jelent. A Bizottság úgy véli, hogy e kockázatokat uniós szinten szükséges kezelni.
- (11) Figyelembe véve a XV. melléklet szerinti dokumentációt, valamint a RAC és a SEAC véleményét, a Bizottság úgy véli, hogy a tagállamokban alkalmazott szigorúbb nemzeti kötelezettségek sérelme nélkül az ipari és a foglalkozásszerű felhasználók számára minimális képzési követelményt kell előírni. A Bizottság úgy véli továbbá, hogy a csomagoláson fel kell tüntetni az e követelménnyel kapcsolatos részleteket.
- (12) A jelenlegi korlátozás esetleges későbbi felülvizsgálata céljából a tagállamoknak az 1907/2006/EK rendelet 117. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottság részére jelentést kell tenniük bármely megállapított képzési követelményről, a foglalkozási asztma, illetve a foglalkozási légzőszervi és bőrgyógyászati megbetegedések bejelentett eseteinek számáról, bármilyen nemzeti foglalkozási expozíciós szintről, valamint közölniük kell a végrehajtási tevékenységekkel kapcsolatos információkat.
- (13) A munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó uniós jogszabályok – különösen a vegyi anyagokról szóló 98/24/EK tanácsi irányelv⁽⁶⁾ – sérelme nélkül e korlátozás célja segíteni a munkaadókat a magasabb szintű kockázatkezelés elérésében. A kis- és középvállalkozások számára előnyökkel fog járni ez a jogi aktus, mivel tovább fogja erősíteni a jelenlegi munkahelyi biztonsági és egészségügyi követelmények végrehajtását azáltal, hogy kifejezetten a diizocianátokkal kapcsolatos képzési programokat biztosít a szállítói lánc egészében.
- (14) A gazdasági szereplők számára elegendő időt kell biztosítani az új követelményekhez való alkalmazkodásra. Hároméves átmeneti időszakot helyénvaló biztosítani ahhoz, hogy az érintett munkaerő el tudja végezni a szükséges képzést.
- (15) Az 1907/2006/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (16) Az ebben a rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az 1907/2006/EK rendelet 133. cikkével létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1907/2006/EK rendelet XVII. melléklete e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

⁽⁵⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/d6794aa4-8e3a-6780-d079-77237244f5f9>

⁽⁶⁾ A Tanács 98/24/EK irányelve (1998. április 7.) a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről (HL L 131., 1998.5.5., 11. o.).

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2020. augusztus 3-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

Az 1907/2006/EK rendelet XVII. melléklete a következő bejegyzéssel egészül ki:

<p>„74. Diizocianátok, $O = C = N - R - N = C = O$, ahol az R nem meghatározott hosszúságú alifás vagy aromás szénhidrogén egység</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2023. augusztus 24-t követően nem használhatók fel ipari vagy foglalkozásszerű felhasználásra önmagukban, más anyagok összetevőjeként, illetve keverékek összetevőjeként, kivéve, ha: <ol style="list-style-type: none"> a) a diizocianátok koncentrációja önállóan és együttesen kisebb, mint 0,1 tömegszázalék; vagy b) a munkáltató vagy önfoglalkoztató biztosítja, hogy az ipari vagy foglalkozásszerű felhasználó(k) az anyag(ok) vagy keverék(ek) használatát megelőzően sikeresen elvégezte (elvégezték) a diizocianátok biztonságos használatára vonatkozó képzést. 2. 2022. február 24-t követően nem hozhatók forgalomba ipari vagy foglalkozásszerű felhasználásra önmagukban, más anyagok összetevőjeként, illetve keverékekben, kivéve, ha: <ol style="list-style-type: none"> a) a diizocianátok koncentrációja önállóan és együttesen kisebb, mint 0,1 tömegszázalék; vagy b) a szállító gondoskodik arról, hogy az anyag(ok) vagy keverék(ek) átvéője megkapja az 1. pont b) alpontjában említett követelményekkel kapcsolatos információkat, és a csomagoláson a címkén szereplő többi információtól jól láthatóan elkülönítve feltünteti az alábbi szöveget: »2023. augusztus 24. után az ipari vagy foglalkozásszerű felhasználás megkezdése előtt megfelelő képzés szükséges.« 3. E bejegyzés alkalmazásában az »ipari és foglalkozásszerű felhasználó(k)« a diizocianátokat ipari vagy foglalkozásszerű felhasználás céljából önmagukban, más anyagok összetevőjeként, illetve keverékekben használó, illetve e felhasználások felügyeletét végző munkavállalók vagy önfoglalkoztatottak. 4. Az 1. pont b) alpontjában említett képzés keretében – a nemzeti foglalkozási expozíciós határértékek vagy más nemzeti szintű megfelelő kockázatkezelési intézkedések sérelme nélkül – útmutatást kell nyújtani a diizocianátoknak való, bőrön át vagy belélegzéssel történő munkahelyi expozíció ellenőrzés alatt tartásával kapcsolatban. Az ilyen képzést megfelelő szakképzettséggel rendelkező, a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel foglalkozó szakértőnek kell tartania. A képzésnek legalább a következőkre kell kiterjednie: <ol style="list-style-type: none"> a) Az 5. pont a) alpontjában említett képzési elemek valamennyi ipari és foglalkozásszerű felhasználás tekintetében. b) Az 5. pont a) és b) alpontjában szereplő képzési elemek az alábbi felhasználások tekintetében: <ul style="list-style-type: none"> – nyitott keverékek kezelése környezeti hőmérsékleten (beleértve a habalagutakat is), – permetezés szellőztetett fülkében, – görgővel való felvitel, – ecsettel való felvitel, – bemerítéssel és öntéssel való felvitel, – nem teljesen vulkanizált, de már nem meleg árucikkek utólagos mechanikus kezelése (pl. darabolás), – takarítás és hulladékkezelés, – a bőrön át és/vagy belélegzéssel történő expozíció tekintetében hasonló jellemzőkkel bíró egyéb felhasználások. c) Az 5. pont a), b) és c) alpontjában szereplő képzési elemek az alábbi felhasználások tekintetében: <ul style="list-style-type: none"> – nem teljesen vulkanizált (pl. frissen vulkanizált, még mindig meleg) árucikkek kezelése, – öntődei alkalmazások, – a berendezésekhez való hozzáférést igénylő karbantartás és javítás, – meleg vagy forró készítmények nyílt kezelése ($> 45\text{ °C}$), – permetezés nyílt levegőn, korlátozott vagy csak természetes szellőztetéssel (beleértve a nagy ipari munkatermeket) és nagy energiájú permetezés (pl. habok, elasztomerek), – valamint a bőrön át és/vagy belélegzéssel történő expozíció tekintetében hasonló jellemzőkkel bíró egyéb felhasználások.
--	--

5. Képzési elemek:
- a) általános képzés, ideértve az online képzést is, a következőkről:
- a diizocianátok kémiai tulajdonságai,
 - mérgezési veszélyek (ideértve az akut toxicitást is),
 - a diizocianátoknak való kitettség,
 - foglalkozási expozíciós határértékek,
 - a szenzibilizáció kialakulásának módja,
 - a szag, mint a veszély jelzője,
 - az illékonyság jelentősége a kockázat szempontjából,
 - a diizocianátok viszkozitása, hőmérséklete és molekulatömege,
 - személyi higiénia,
 - a szükséges egyéni védőeszközök, az azok megfelelő használatára vonatkozó gyakorlati útmutatás, valamint a védőeszközök korlátai,
 - a bőrrel való érintkezés és a belélegzéssel történő expozíció kockázata,
 - az alkalmazott eljárással kapcsolatos kockázat,
 - a bőr védelmét és a belélegzés megakadályozását szolgáló módszerek,
 - szellőztetés,
 - tisztítás, szivárgás, karbantartás,
 - az üres csomagolások kidobása,
 - a közelben tartózkodók védelme,
 - a kritikus kezelési szakaszok azonosítása,
 - egyedi nemzeti kódrendszerek (adott esetben),
 - viselkedésen alapuló biztonság,
 - képzés sikeres elvégzését tanúsító igazolás vagy más írásos bizonyíték;
- b) Középfokú képzés, ideértve az online képzést is, a következőkről:
- viselkedésen alapuló további szempontok,
 - karbantartás,
 - változásmenedzsment,
 - a meglévő biztonsági előírások értékelése,
 - az alkalmazott eljárással kapcsolatos kockázat,
 - képzés sikeres elvégzését tanúsító igazolás vagy más írásos bizonyíték;
- c) Haladó képzés, ideértve az online képzést is, a következőkről:
- a képzés által lefedett konkrét felhasználásokhoz szükséges minden további igazolás,
 - szórófülkén kívüli permetezés,
 - forró vagy meleg készítmények nyílt kezelése (> 45 °C),
 - képzés sikeres elvégzését tanúsító igazolás vagy más írásos bizonyíték;
6. A képzésnek meg kell felelnie az azon tagállam által meghatározott rendelkezéseknek, ahol az ipari vagy foglalkozásszerű felhasználó(k) a tevékenységét (tevékenységüket) végzi(k). A tagállamok az anyag(ok) vagy keverék(ek) felhasználására vonatkozóan továbbra is végrehajthatják vagy alkalmazhatják saját nemzeti követelményeiket, amennyiben a 4. és 5. pontban meghatározott minimumkövetelmények teljesülnek.
7. A 2. pont b) alpontjában említett szállító gondoskodik arról, hogy az átvevő részére a 4. és 5. pontban említett képzési anyagok és képzések biztosítva legyenek azon tagállam(ok) hivatalos nyelvén (nyelvein), amelybe (amelyekbe) az anyagot (anyagokat) vagy keveréket (keverékeket) szállítják. A képzésnek figyelembe kell vennie a szállított termékek sajátosságait, és ezen belül az összetételüket, csomagolásukat és kialakításukat.
8. A munkáltatónak vagy az önfoglalkoztatónak dokumentálnia kell a 4. és 5. pontban említett képzés sikeres elvégzését. A képzést legalább öt évente meg kell újítani.
9. A 117. cikk (1) bekezdése szerinti jelentéseikbe a tagállamok belefoglalják az alábbi információkat:
- a) a diizocianátok nemzeti jogban szabályozott ipari és foglalkozásszerű felhasználásaira vonatkozóan megállapított bármilyen képzési követelmény és egyéb kockázatkezelési intézkedés;

	<p>b) a foglalkozási asztma, illetve a foglalkozási légzőszervi és bőrgyógyászati megbetegedések diizocianátokkal összefüggő, évente nyilvántartásba vett és elismert eseteinek száma;</p> <p>c) a diizocianátokra vonatkozó nemzeti expozíciós határértékek, ha vannak ilyenek;</p> <p>d) az e korlátozáshoz kapcsolódó végrehajtási tevékenységekre vonatkozó információk.</p> <p>10. Ez a korlátozás a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségének védelmére vonatkozó egyéb uniós jogszabályok sérelme nélkül alkalmazandó.”</p>
--	---